

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

BYLOJE DĖL SIA „MODERA“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2016-01-28 Nr. 12R-15

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), l. e. direktoriaus pavaduotojos pareigas Neringos Baronienės, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio,

bylos „Dėl SIA „Modera“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, išnagrinėjo bylą dėl SIA „Modera“ (įmonės kodas – 40103720317, adresas Mazā Rencėnu iela 4, Rīga, LV-1073; Valmieras iela 22-9, Rīga) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-09-18 gavo (*duomenys neskelbtini*), kuris pagal įgaliojimą atstovauja (*duomenys neskelbtini*) interesus, prašymą dėl nepageidaujamos reklamos teikimo. (*duomenys neskelbtini*) nurodė, jog į (*duomenys neskelbtini*) priklausančių telefono numerių (*duomenys neskelbtini*) siunčiama reklama su tekstu: „Pigiu pinigų akcija! Visiema prieinama! Rask sau tinkama kreditavimo pasiūlymą. Paskolos nuo 300 iki 30.000 Eur. Pildyk paraiska www.puikipaskola.lt“. Prašyme nurodyta, jog (*duomenys neskelbtini*) niekada nesinaudojo tokio pobūdžio paslaugomis ir nėra davę sutikimo ar prašymo reklamai gauti.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 2015-09-24 raštu Nr. 4-9138 kreipėsi į UAB „Interneto vizija“ ir paprašė pateikti visus turimus duomenis, reikalingus nustatyti domeno www.puikipaskola.lt savininką/valdytoją. UAB „Interneto vizija“ 2015-10-06 raštu nurodė, kad domeno www.puikipaskola.lt valdytojas yra SIA „Modera“ Valmieras iela 22-9, Rīga; telefono numeris (*duomenys neskelbtini*), el. p. siamodera@inbox.lv.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-09-29 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl nepageidaujamos reklamos teikimo į vartotojui priklausančių telefono numerių (*duomenys neskelbtini*). Vartotojas prašyme nurodė, jog 2015-09-23 gavo reklamą su tekstu: „Vartojimo paskolos nuo 300 iki 10.000 Eur. Paskolos terminas iki 5m. Atsakymas del paskolos per 15 min. Pildykite paraiska www.puikipaskola.lt“.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2015-10-08 raštu Nr. 4-9508 kreipėsi į

SIA „Modera“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-10-15 priėmė nutarimą Nr. 12R-100 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą dėl SIA „Modera“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2015-10-15 raštu Nr. 4-9726 kreipėsi į SIA „Modera“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo. SIA „Modera“ atsakymo į minėtą raštą nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba tyrimo „Dėl SIA „Modera“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ metu gavo elektroniniu parašu pasirašytą (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl SIA „Modera“ nepageidaujamos reklamos, skleidžiamos vartotojui priklausančiu telefonu be vartotojo sutikimo ir jam neprašant.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-10-22 priėmė nutarimą Nr. 12R-101 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą bei prijungti gautus duomenis prie SIA „Modera“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2015-10-23 raštu Nr. 4-9987 kreipėsi į SIA „Modera“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo. SIA „Modera“ atsakymo į minėtą raštą nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba tyrimo „Dėl SIA „Modera“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ metu gavo Lietuvos banko Priežiūros tarnybos persiūtą vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl SIA „Modera“ nepageidaujamos reklamos teikimo telefonu be asmens sutikimo ar prašymo.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-12-10 bei 2015-12-14 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymo papildymą dėl skleisto nepageidaujamos reklamos. Vartotojas prašyme nurodė, jog 2015-11-30 į jam priklausantį telefono numerį (*duomenys neskelbtini*) buvo siųsta reklama su tekstu: „Ilgalaikės paskolos iki 10.000 Eur. Paskolos terminas iki 5 m. Atsakymas dėl paskolos per 15 min. Pildykite paraiška www.puikipaskola.lt“. Vartotojas nurodė, jog bendrovė neturėjo sutikimo ar prašymo reklamos teikimui.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-12-16 priėmė nutarimą Nr. 12R-119 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą bei prijungti gautus duomenis prie SIA „Modera“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2015-12-17 raštu Nr. 4-11618 kreipėsi į SIA „Modera“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo. SIA „Modera“ atsakymo į minėtą raštą nepateikė.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi įstatymuose bei suformuotoje

teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - įtakoti vartotojo ekonominę elgseną.

SIA „Modera“ telefonu skleista informacija apie bendrovės teikiamas paslaugas yra tiesiogiai susijusi su bendrovės vykdoma veikla bei skatina vartotojus naudotis bendrovės paslaugomis, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl SIA „Modera“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2013-07-31 įsakymu Nr. 1-73, 5 punktas nustato, jog kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, kad būtų pradėtas Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimų nagrinėjimas, turi teisę asmenys, kurių interesai yra pažeisti, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos bei asmenų interesams atstovaujanti asociacijos, pateikdami Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pranešimą (skundą) raštu. Atsižvelgiant į tai, (*duomenys neskelbtini*) turi teisę kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą tam, kad būtų tinkamai apgintos Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintos jų, kaip reklamos vartotojų, teisės.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nustato reklamos naudojimo reikalavimus, reklaminės veiklos subjektų atsakomybę ir reklamos naudojimo priežiūros Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus. Minėto įstatymo 2 straipsnio 8 dalis nustato, jog reklama – bet kokia forma ir bet kuriomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nustato, jog reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu. To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1 dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaimė nelaikomi akceptu, t. y. sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad tylėjimas laikomas asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas.

Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama. Vartotojai prašymuose nurodė, kad reklamos į jiems priklausančius telefono numerius buvo siunčiamos be jų sutikimų. Pažymėtina, jog SIA „Modera“ tyrimo metu nepateikė Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai įrodymų, jog reklamas pareiškėjams telefonu siuntė turėdama sutikimus ar prašymus.

Tokiu būdu SIA „Modera“, neturėdama (*duomenys neskelbtini*) sutikimų ar prašymų teikti reklamą į jiems priklausančius telefono numerius, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatą.

Dėl SIA „Modera“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, jog bendrovė pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančia aplinkybe laiko tai, kad SIA „Modera“ kliudė vykdyti tyrimą, t.y. bendrovė nebendradarbiavo tyrimo metu, neteikė Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos prašomos informacijos. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančia aplinkybe laiko tai, kad SIA „Modera“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą padarė pakartotinai per metus. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-09-10 priėmė nutarimą Nr.12R-95 „Dėl SIA „Modera“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ ir skyrė bendrovei sankciją už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies pažeidimą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad SIA „Modera“ nepageidaujamos reklamos siuntimas vartotojams buvo vienkartinis. Nepageidaujama reklama buvo siunčiama nuo 2015-09-17.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad dėl SIA „Modera“ teikiamos nepageidaujamos reklamos kreipėsi 4 vartotojai. Nepageidaujama reklama buvo teikiama tik viena sklaidos priemone – telefonu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 8 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies pažeidimą skirti SIA „Modera“ 8688 (aštuonių tūkstančių šešių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas